

הַלְבוֹת כְּלִי הַמִּקְדָּשׁ פָּרָק ו

א. חֲמִשָּׁה עָשָׂר מִמִּנִּין הָיוּ בַּמִּקְדָּשׁ, וְכֵן מִמִּנִּים לְעוֹלָם עַל כָּל דָּבָר מִחֲמִשָּׁה עָשָׂר דָּבָר אֶלּוּ מִמֶּנָּה אֶחָד ; וְאֵלּוּ הֵן : (א) עַל הַזְּמָנִים, (ב) עַל נְעִילַת שְׁעָרִים, (ג) עַל הַשּׁוּמְרִים, (ד) עַל הַמְּשׁוֹרְרִים, (ה) עַל הַצִּלְצָל עִם שָׁאָר כְּלֵי שִׁיר, (ו) עַל הַפִּסּוֹת, (ז) עַל הַקְּנִים, (ח) עַל הַחוֹתְמוֹת, (ט) עַל הַנִּסְכִּים, (י) עַל הַחוֹלִים, (יא) עַל הַמִּים, (יב) עַל מַעֲשֵׂה לֶחֶם הַפָּנִים, (יג) עַל מַעֲשֵׂה הַקְּטֹרֶת, (יד) עַל מַעֲשֵׂה הַפְּרוּכּוֹת, (טו) עַל מַעֲשֵׂה בְּגָדֵי כֹהֵנָה גְּדוֹלָה.

ב. כָּל אֶחָד וְאֶחָד מִמִּמֶּנִּים אֶלּוּ תַּחַת יָדוֹ אֲנָשִׁים הִרְבֵּה, כְּדִי לְהַכִּין הַמְּלָאכָה שֶׁהוּא מִמֶּנָּה עָלֶיהָ. זֶה שֶׁעַל הַזְּמָנִים הוּא מְשַׁמֵּר אֶת הַזְּמָנִים, הוּא וְאֲנָשָׁיו : כִּיּוֹן שִׁיגִיעַ עַת הַקֶּרֶבֶן, מְכַרִּיז הוּא אוֹ אֶחָד מֵאֲנָשָׁיו בְּרִשּׁוֹתוֹ וְאוֹמֵר, עֲמְדוּ כּוֹהֲנִים לְעִבּוּדָהּ, וְלוֹיִים לְדוּכָן וְיִשְׂרָאֵל לְמַעֲמָד ; וְכִיּוֹן שִׁישְׁמַע קוֹלוֹ, יָבוֹא כָּל אֶחָד לְמַלְאכָתוֹ.

ג. זֶה שֶׁעַל נְעִילַת הַשְּׁעָרִים עַל פִּיו נּוֹעֲלִין, וְעַל פִּיו פּוֹתְחִין. וְאִין הַתּוֹקְעִין תּוֹקְעִין בְּכָל יוֹם לַפְּתִיחַת שְׁעָרִים, אֲלֹא בְּרִשּׁוֹתוֹ ; וּבְכָל יוֹם תּוֹקְעִין בַּמִּקְדָּשׁ שְׁלוֹשׁ תְּקִיעוֹת לַפְּתִיחַת שְׁעָרִים, תְּקִיעָה תְּרוּעָה וְתִקְיעָה.

ד. זֶה שֶׁעַל הַשּׁוּמְרִים הוּא אִישׁ הַר הַבֵּית, שֶׁמִּסְבֵּב עַל הַלוֹיִים בְּכָל לַיְלָה ; וְכָל מִי שִׁישָׁן עַל מְשֻׁמְרוֹ מְלָקָה אוֹתוֹ בַּמִּקְלוֹת, וְשׁוֹרֵף אֶת כְּסוּתוֹ.

ה. זֶה שֶׁעַל הַמְּשׁוֹרְרִים הוּא בּוֹרֵר בְּכָל יוֹם הַמְּשׁוֹרְרִים שְׁעוֹמְדִים עַל הַדּוּכָן לֹאמֵר שִׁירָה בְּפֶה, וְעַל פִּיו תּוֹקְעִין עַל הַקֶּרֶבָּנוֹת.

ו. אִין פּוֹתְחִין בַּמִּקְדָּשׁ מֵאַחַת וְעֶשְׂרִים תְּקִיעָה בְּכָל יוֹם שְׁלוֹשׁ לַפְּתִיחַת שְׁעָרִים, וְתִשַּׁע לְתַמִּיד שְׁלִשְׁחַר, וְתִשַּׁע לְתַמִּיד שְׁלִכִין הָעֶרְבִים. וַיּוֹם שִׁישׁ בּוֹ קֶרֶבֶן מוֹסֵף, מוֹסִיפִין תִּשַּׁע עַל קֶרֶבֶן מוֹסֵף ; וְאִם חָל רֹאשׁ חֹדֶשׁ אוֹ יוֹם טוֹב לִהְיוֹת בַּשַּׁבָּת, אוֹ שֶׁחָל רֹאשׁ הַשָּׁנָה לִהְיוֹת בַּשַּׁבָּת שִׁישׁ שֵׁם שְׁלוֹשָׁה מוֹסִפִּין אִין תּוֹקְעִין לְכָל מוֹסֵף וּמוֹסֵף בְּפָנָי עֲצֻמוֹ, אֲלֹא תּוֹקְעִין תִּשַּׁע בְּלִבָּד לְכָל הַמוֹסִפִּין.

ז. בְּעֶרֶב שַׁבָּת מוֹסִיפִין שֵׁשׁ, שְׁלוֹשׁ לְהַבְטִיל אֶת הָעָם מִן הַמְּלָאכָה וְשְׁלוֹשׁ לְהַבְדִּיל בֵּין קֹדֶשׁ לַחֲל. וּבִרְגֵל מוֹסִיפִין שְׁלוֹשׁ לַפְּתִיחַת שְׁעָרֵי הַתַּחֲתוֹן, וְהוּא שְׁעַר עֲזֶרֶת נָשִׁים, וְשְׁלוֹשׁ לַפְּתִיחַת שְׁעָרֵי הָעֲלִיּוֹן, וְהוּא שְׁעַר נִיקְנוֹר. וְלָמָּה נִקְרָא שְׁמוֹ שְׁעַר הָעֲלִיּוֹן, לְפִי שֶׁהוּא לְמַעַלָּה מֵעֲזֶרֶת נָשִׁים.

ח. וְכֵן תּוֹקְעִין שְׁלוֹשׁ לְמַלּוֹי הַמִּים שְׁמִנְסִכִין בַּחֲג, וְאִין תּוֹקְעִין לְמַלּוֹי הַמִּים בַּשַּׁבָּת ; וְתּוֹקְעִין שְׁלוֹשׁ עַל גְּבֵי הַמִּזְבֵּחַ בַּשַּׁעֲה שְׁמִנְסִכִין הַמִּים. וְכָל הַתּוֹקְעִין שְׁתּוֹקְעִין עַל הַקֶּרֶבָּנוֹת, מִתַּחַת יָד זֶה שֶׁעַל הַמְּשׁוֹרְרִים וּבְרִשּׁוֹתוֹ ; וְכָל אֵלּוּ הַתְּקִיעוֹת, בַּחֲצוֹצְרוֹת הֵן.

ט. זֶה שֶׁעַל הַצִּלְצָל הוּא הַמַּעֲמִיד כָּל הַמְּשׁוֹרְרִים עַל פִּי כְּלֵי הַשִּׁיר שְׁסוּעֲדִין אֶת הַלוֹיִים, כָּמוֹ שֶׁבְּאַרְנוֹ.

י. זֶה שֶׁעַל הַפִּסּוֹת הוּא מִפִּיס בֵּין הַכּוֹהֲנִים בְּכָל יוֹם, עַד שִׁיְהִיָּה כָּל אִישׁ וְאִישׁ עוֹשֶׂה מְלָאכָתוֹ שְׂזָכָה בָּהּ בְּפִיס ; וְאַרְבַּעַה פְּעָמִים הָיוּ מְפִיסִין בְּכָל יוֹם. וּבְהַלְכוֹת תְּמִידִין, אֲבָאָר פִּיצֵד הָיוּ מְפִיסִין.

יא. הממנה שעל הקנים הוא שפוסקין עמו שימכר הקנים לקרבנות, כך וכך בסלע. וכל מי שהוא חייב תורים או בני יונה, יביא דמיהם למקדש, וזה הממנה, נותן הקנים לבעלי הקרבן; ועושה חשבון עם הגזברין, ונותנין לו.

יב. משלושים יום לשלושים יום, פוסקין עמו השער. ואם הוזלו הקנים, מספק כשער הזול; ואם הוקרו, מספק כמו שפסקו עמו: שיד הקדש על העליונה. וכל קן שנמצא פסול, או שנפסל קדם שיקרב נותן אחר תחתיו.

יג. זה שעל החותמות הוא שמקבל דמי הנסכים ממחייבי נסכים, ונותן להן חותמות; וזה שעל הנסכים, הוא שמוכר הנסכים. כיצד: ארבעה חותמות היו במקדש האחד כתוב עליו עגל, והשני כתוב עליו זכר, והשלישי כתוב עליו גדי, והרביעי כתוב עליו חוטא.

יד. כל מי שביא קרבנותיו למקדש נותן דמי הנסכים לזה הממנה על החותמות, ונותן לו חותמות כמנין הקרבנות שלו. ואם היה מצרע עשיר, נותן לו חותם אחד שכתוב עליו חוטא; והלה הולך בחותמות שבידו לזה הממנה על הנסכים, ונותן לו נסכים כמנין החותמות וכמו שכתוב בהן.

טו. ולערב באים זה אצל זה; זה מוציא את החותמות, ומקבל כנגדן מעות. אם הותירו המעות, הותירו להקדש; ואם פחתו המעות, ישלם זה שעל החותמות מביתו.

טז. מי שאבד חותמו, ממתינין לו עד הערב: אם מצאו במעות יתר כדי חותם שטוען, נותנין לו; ואם לאו, אין נותנין לו. ושם כל היום כתוב על החותם, מפני הרמאים שלא ישהה החותם אצלו, עד שיוקרו הנסכים.

יז. משלושים יום לשלושים יום, פוסקין שער היין והסלת עם הממנה על הנסכים. אם הוקרו נסכים, מספק להן כמו שפסקו עמו; ואם הוזלו, מספק להן כשער הזול. והשכר שמשתפר ההקדש בשערים אלו הוא הנקרא מותר נסכים, ולוקחין בו עולות לקיץ המזבח. ואין מקיצין את המזבח בעולות העוף, שאין בקרבנות הצבור עוף.

יח. הכוהנים מפני שהן עומדין על הרצפה תמיד, ואוכלין בשר הרבה, ואין עליהן בגדים בשעת העבודה אלא חלוק אחד הם חולין במעיהן; לפיכך מעמידין ממנה אחד שיהיה מבקר אותן, ומרפא כל תחלואיהן, ועוסק בהן תמיד, הוא ואנשיו שפתחת ידו.

יט. וכן ממנין אחר להיות חופר בורות ושיחין, ומתקן הבורות שלרבים כדי שיהיו המים מצויין בירושלים לכל אדם מיושביה, ולכל עולי הרגלים.

כ. ואחד ממנה על כל אמני לחם הפנים, והוא מתקן כל מלאכתו. ואחד ממנה על כל אמני הקטרת, והוא מתקן מלאכתה.

כא. זה שעל הפרוכות ממנה על כל אורגי הפרוכות והרוקמין בהן, שיהיו מוכנות להיכל ולשערים. ושתי פרוכות היו עושין בכל שנה ושנה, להבדיל בין הקדש וקדש הקדשים. וחטיי הפרוכות כפולין ששה ששה: וארבעה מינין היו בה, שש

וּתְכַלֶּת וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי ; וְכָל אֶחָד מֵהֶן כָּפוּל שֵׁשָׁה, הָרִי
עֲשָׂרִים וְאַרְבָּעָה חוּטִין. וְטָפַח הִיא עֲבִיָּה, וְעַל שְׁבָעִים וּשְׁנָיִם
נִירִין הִיְתָה נֶאֱרָגָת ; אֲרָכָה אַרְבָּעִים, וְרַחְבָּה עֲשָׂרִים.

כב. וּשְׁלוֹשׁ עֶשְׂרֵה פְּרוּכּוֹת הָיוּ בַּמִּקְדָּשׁ שְׁנֵי שָׁבַע עַל שְׁבָעָה
שְׁעָרֵי הָעִזָּרָה, וְאַחַת עַל פֶּתָחוֹ שְׁלֹאֵלָם, וְאַחַת עַל פֶּתָחוֹ
שְׁלֵהִיכָל, וּשְׁתֵּים לְדָבִיר בֵּינוֹ וּבֵין הַקֹּדֶשׁ, וּשְׁתֵּים כְּנָגֶדָן בְּעִלְיָה.

כג. פֶּרֶכֶת שְׁנַטְמַאת בּוֹלֵד הַטְּמָאָה מִטְּבִילִין אוֹתָהּ בַּפָּנִים,
וּמִכְנִיסִין אוֹתָהּ מִיָּד : לְפִי שְׂאִינָה צְרִיכָה הָעֶרֶב שְׁמֶשׁ. וְשְׁנַטְמַאת
בָּאֵב הַטְּמָאָה מִטְּבִילִין אוֹתָהּ בַּחוּץ, וְשׁוֹטְחִין אוֹתָהּ בַּחֵיל :
מִפְּנֵי שֶׁהִיא צְרִיכָה הָעֶרֶב שְׁמֶשׁ. וְאִם הִיְתָה חֲדָשָׁה, שׁוֹטְחִין
אוֹתָהּ עַל גֵּב הָאֶצְטָבָה כְּדֵי שְׂיֵרְאוּ הָעָם אֶת מְלֹאכְתָּהּ שֶׁהִיא
נְאֻהָ. וְכָל הַפְּלִים שֶׁהָיוּ בַּמִּקְדָּשׁ, הָיוּ לָהֶם שְׁנָיִם וּשְׁלִישִׁים
שָׂאֵם יִטְמְאוּ הָרֵאשׁוֹנִים, יָבִיאוּ הַשְּׁנָיִים תַּחְתִּיהֶם.

כד. זֶה הַמִּמְנָה עַל מַעֲשֵׂה בְּגָדֵי כְּהֻנָּה עוֹסֵק בַּהֲכָנַת בְּגָדֵי כוֹהֲנִים
הַדְּיוֹטוֹת, וּבְגָדֵי כוֹהֵן גָּדוֹל, וּבְאַרְיֶגֶתָן ; וּמִתַּחַת יָדוֹ נַעֲשֶׂה הַכֹּל.
וְלִשְׁכָּה הִיְתָה לוֹ בַּמִּקְדָּשׁ.